เอกสารแนบ ๓

ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

๑. ชื่อผลงาน การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรและการใช้ประโยชน์ที่ดินชุมชน ในลุ่มน้ำคลองยันตอนบน ท้องที่บ้านเทพนิมิตร หมู่ที่ ๑๑ ต.ตะกุกเหนือ อ.วิภาวดี จ.สุราษฎร์ธานี

๒. ระยะเวลาที่ดำเนินการ ตุลาคม ๒๕๖๑ - กันยายน ๒๕๖๒

๓. ความรู้ทางวิชาการหรือแนวคิดที่ใช้ในการดำเนินการ

๑. การมีส่วนร่วมของชุมชน

๒. หลักการจัดการลุ่มน้ำและชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ

๓. มติคณะรัฐมนตรี ๓๐ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๔๑

๔. ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS)

๔. สรุปสาระและขั้นตอนในการดำเนินงาน

๑. ตรวจเอกสาร แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน โดยศึกษาจากผลการศึกษาหนังสือ วรรณกรรม วิทยานิพนธ์ ตำราทางวิชาการ เอกสารของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง พบว่า การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนเป็นการเข้าไปมีส่วนร่วมในการวางแผน การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) ,การดำเนินงาน (Implementation), การรักษาผลประโยชน์ (Binefit) โดยผ่านกระบวนการเข้าไปมีส่วนร่วมของประชาชนตั้งแต่สองคนขึ้นไป ในการเข้าไปมีบทบาทในการแสดงออกถึงความต้องการ ความเดือดร้อนของประชาชนในด้านต่าง ๆ ตลอดจนเป็นการเข้าไปร่วมในการจัดทำโครงการ แผนงาน ของกระทรวงทบวงกรม โดยการเข้าไปมีส่วนร่วมนั้นเป็นหลักการที่สำคัญของการพัฒนาประเทศ

๒. เก็บข้อมูลภาคสนาม เป็นการเก็บฐานข้อมูลชุมชนและแผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดินชุมชนในลุ่มน้ำย่อย (Watershed Profile) ซึ่งเป็นการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลในการหยุดยั้งการบุกรุกทำลายป่า และฟื้นฟูสภาพป่าไม้ ซึ่งกำหนดให้ดำเนินงานในเขตลุ่มน้ำย่อย โดยชุมชนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน

- จัดประชุมเพื่อชี้แจงการดำเนินงานให้กับชุมชน
- วางแผนการลงสำรวจฐานข้อมูลพื้นที่ จัดเตรียมเอกสารและแผนที่ประกอบการดำเนินงาน
- สำรวจข้อมูลรายครัวเรือนและชุมชน ร่วมกันจัดทำแผนที่ชุมชนอย่างมีส่วนร่วม
- สำรวจจัดทำแผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดินของชุมชนในเขตลุ่มน้ำย่อย (Land use Map)
- จัดการประชุมเพื่อสำมะโนปัญหาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

ทั้งนี้ขั้นตอนการสำรวจเก็บข้อมูลชุมชนด้านเศรษฐกิจ สังคม และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรป่าไม้ การทำแผนที่ชุมชน การสำรวจการครอบครองที่ดิน ประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อจัดทำแผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดิน มีการสำรวจตรวจสอบพิกัดพื้นที่ และการวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินของชุมชนในลุ่มน้ำย่อยร่วมกัน โดยคำนึงถึงหลักวิชาการและการจัดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำเป็นหลักสำคัญ ตลอดจนปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน

๕. ผู้ร่วมดำเนินการ (ถ้ามี) ๑.....สัดส่วนของผลงาน.....%

๒.....สัดส่วนของผลงาน.....%

๓.....สัดส่วนของผลงาน.....%

๖. ส่วนของงานที่ผู้เสนอเป็นผู้ปฏิบัติ (ระบุรายละเอียดของผลงานพร้อมทั้งสัดส่วนของผลงาน)

ผู้เสนอ (นายฤทัย ไชยมีสุข) เป็นผู้ดำเนินการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการศึกษา และจัดทำรูปเล่มเป็นรายงานฉบับสมบูรณ์ เป็นสัดส่วน ๑๐๐%

๗. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/คุณภาพ)

๑) ฐานข้อมูลชุมชน ด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติของชุมชนในลุ่มน้ำคลองยันตอนบน และแผนที่ชุมชน (Community Mapping)

๒) แผนการจัดการการใช้ประโยชน์ที่ดินของชุมชนในลุ่มน้ำคลองยันตอนบน (Land use Planning)

๓) แผนที่แสดงรูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดินของชุมชนในเขตลุ่มน้ำคลองยันตอนบน (Land use Mapping)

๔) ข้อมูลการครอบครองและประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินของครัวเรือน

๘. การนำไปใช้ประโยชน์

นำฐานข้อมูลชุมชน ด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติของชุมชนในลุ่มน้ำคลองยันตอนบน มาวางแผนบริหารจัดการทรัพยากรและการใช้ประโยชน์ที่ดินชุมชนในลุ่มน้ำย่อย โดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อลดการขยายพื้นที่ทำกินเข้าไปในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ โดยการกำหนดขอบเขตพื้นที่ทำกินที่แน่นอน และลดขนาดพื้นที่ทำกินให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

๙. ความยุ่งยากในการดำเนินงาน/ปัญหา/อุปสรรค

พฤติกรรมหรือความคิดเห็นบางอย่าง ซึ่งเป็นส่วนที่ไม่ยอมรับของชุมชนอาจจะไม่ได้รับการเปิดเผยในการจัดสนทนาแบบกลุ่ม ถ้าหากสัมภาษณ์ตัวต่อตัวจะได้รับการเปิดเผยมากกว่า เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาร่วมกันอย่างแท้จริง

๑๐. ข้อเสนอแนะ

ควรเพิ่มวิธีการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์มากที่สุด

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) .....

(นายฤทัย ไชยมีสุข)
ผู้เสนอผลงาน
วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๔

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) .....
(นายชงรัก ภูไพบูลย์)
(ตำแหน่ง) นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ
ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการส่วนจัดการต้นน้ำ
วันที่ ..... / 16 ก.ค. 2564 / .....

(ผู้บังคับบัญชาที่ควบคุมดูแลการดำเนินการ)

(ลงชื่อ) .....
(นายบรรณรักษ์ เสริมทอง)
ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๔
ผู้อำนวยการกอง/สำนักขึ้นไป .....

วันที่ ..... / 16 ก.ค. 2564 / .....

หมายเหตุ : หากผลงานมีลักษณะเฉพาะ เช่น แผ่นพับ หนังสือ แถบบันทึกเสียง ฯลฯ ผู้เสนอผลงานอาจส่งผลงานจริงประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการก็ได้

เอกสารแนบ ๔

ข้อเสนอแนวคิด/วิธีการเพื่อพัฒนางานหรือปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ของผู้เข้ารับการคัดเลือกชื่อ นายฤทัย ไชยมีสุข
เพื่อประกอบการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ ตำแหน่งเลขที่ ๖๗๓
งาน/ฝ่าย/กลุ่ม/ส่วน/ศูนย์ ส่วนสำรวจและวิเคราะห์ทรัพยากรป่าไม้ สำนัก/กอง สำนักฟื้นฟูและพัฒนาพื้นที่อนุรักษ์ เรื่อง การพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ เพื่อการวางแผนจัดการพื้นที่ลุ่มน้ำตาปี

หลักการและเหตุผล ปัจจุบัน ฐานข้อมูล กลายเป็นปัจจัยสำคัญของการตัดสินใจของผู้บริหาร ทำให้บุคลากรในระดับบริหาร มีความจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจเป็นอย่างดียิ่งต่อระบบสารสนเทศ (Information System) ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญ (Critical Factor) ต่อการตัดสินใจ ผู้บริหารระดับผู้จัดการ (Manager) ในปัจจุบันจึงมีภาระร่วมรับผิดชอบกับองค์กร ในฐานะที่เป็นหัวใจสำคัญที่จะขับเคลื่อนพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงเชิงสร้างสรรค์แก่องค์กร ไม่ว่าจะเป็นด้านการพัฒนางานโครงการใหม่ การบริหารระบบข้อมูลสารสนเทศ การบริหารเครือข่ายสื่อสารข้อมูล การบริหารงานบำรุงรักษาระบบงาน ตลอดจนการบริหารงานปฏิบัติการประจำวัน ซึ่งล้วนแล้วแต่ต้องการผู้บริหารที่มีความรอบรู้ทางด้านเทคนิค ผสมผสานกับทักษะการบริหาร และการจัดการข้อมูลที่เกี่ยวข้องอย่างทันท่วงที จึงจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องระบบสารสนเทศที่จำเป็นและสอดคล้องกับองค์กรในปัจจุบัน

การพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ เพื่อการวางแผนเพื่อการวางแผนจัดการพื้นที่ลุ่มน้ำ พื้นที่ศึกษา : ลุ่มน้ำตาปี เพื่อให้พื้นที่ต้นน้ำมีความอุดมสมบูรณ์ เป็นแหล่งต้นน้ำลำธารที่ดี เป็นการเอื้ออำนวยน้ำที่ดีทั้งปริมาณ คุณภาพ และระยะเวลาการไหลของน้ำ รวมทั้งการป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน โดยใช้มาตรการทุกอย่างตามความจำเป็นและเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นนั้นๆ การบริหารจัดการน้ำในลุ่มน้ำตาปี ซึ่งอยู่ในพื้นที่ถึง ๓ จังหวัด ได้แก่ สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราชและกระบี่ เป็นลุ่มน้ำที่ ๒๒ ของประเทศไทยและเป็นแม่น้ำสายใหญ่ที่สุดในภาคใต้ มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาหลวง จังหวัดนครศรีธรรมราช และไหลสู่อ่าวไทยที่อ่าวบ้านดอน อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี การพัฒนาพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ เพื่อการวางแผนจัดการพื้นที่ลุ่มน้ำ พื้นที่ศึกษา : ลุ่มน้ำตาปี จึงเป็นการนำเอาระบบข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์มาพัฒนาใช้ช่วยในการวางแผนพัฒนาเพื่อการบริหารจัดการน้ำในลุ่มน้ำตาปี แทนการวางแผนแบบเดิม อันเป็นผลให้ผู้บริหารสามารถตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว ทันการณ์ บนระบบฐานข้อมูลที่ทันสมัย โดยใช้ภูมิศาสตร์เชิงระบบ (systematic geography) มาช่วยการจัดการพื้นที่ลุ่มน้ำตาปีอย่างบูรณาการ ด้วยเครื่องมือสำคัญของภูมิศาสตร์เชิงระบบ อันประกอบด้วย การสร้างแผนที่ ระบบสารสนเทศเชิงภูมิศาสตร์ (GIS) การสำรวจจากระยะไกล หรือรีโมทเซนซิง การจำลองทางคณิตศาสตร์และทางสถิติ ประมวลและเสนอข้อมูลการตัดสินใจแก่ผู้บริหาร

บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ การพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ เพื่อการวางแผนจัดการพื้นที่ลุ่มน้ำตาปี เป็นการพัฒนาระบบฐานข้อมูลอย่างบูรณาการ เพื่อรองรับการบริหารจัดการพื้นที่ลุ่มน้ำอย่างยั่งยืน โดยครอบคลุมการจัดการหลายมิติ เป็นพลวัต และมีวิวัฒนาการ วงจรของกระบวนการจัดการนี้ครอบคลุมตั้งแต่การรวบรวมข้อมูล ประเด็นปัญหา การวางแผน การตัดสินใจ การดำเนินการ และการติดตามประเมินผล การจัดการจะรับฟังข้อคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสีย และเปิดให้มีโอกาสเข้าร่วมในการจัดการตั้งแต่การกำหนดเป้าหมายร่วมทางสังคม จนถึงการดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการนันทนาการ ภายใต้ขีดจำกัดที่กำหนดโดยพลวัตของธรรมชาติในพื้นที่ การจัดการลักษณะนี้จึงบูรณาการทั้งด้านวัตถุประสงค์ และด้านเทคนิควิธีในการจัดการ บูรณาการทั้งมิติของพื้นที่ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และองค์กรระดับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ บูรณาการทั้งองค์ประกอบทั้งต้นน้ำ กลางน้ำและปลายน้ำ รวมทั้งการบูรณาการในมิติของเวลาและมิติของพื้นที่

ขั้นตอนเบื้องต้นในการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ เพื่อการวางแผนจัดการพื้นที่ลุ่มน้ำ พื้นที่ศึกษา : ลุ่มน้ำตาปี โดยเริ่มจากการวิเคราะห์องค์ประกอบให้รอบด้าน และมุ่งให้ได้ฐานข้อมูลในประเด็นต่อไปนี้ประกอบด้วย หัวข้อ (Theme) ฐานข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ ๑๒ หัวข้อ โดยใช้มาตรฐานการการแบ่งฐานข้อมูลจากกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย

Theme ๑: ขอบเขตการปกครองและที่ตั้ง	Theme ๗: ทรัพยากรป่าไม้
Theme ๒: ลักษณะภูมิอากาศ	Theme ๘: การใช้ที่ดิน
Theme ๓: ลักษณะภูมิประเทศ	Theme ๙: แหล่งท่องเที่ยว
Theme ๔: ทรัพยากรน้ำ	Theme ๑๐: โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค
Theme ๕: ลักษณะทางธรณี	Theme ๑๑: ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
Theme ๖: ทรัพยากรดิน	Theme ๑๒: ปัญหาในพื้นที่ลุ่มน้ำตาปี

นำระบบฐานข้อมูลทั้ง ๑๒ Theme มาวิเคราะห์ อธิบายถึงลักษณะของสิ่งแวดล้อม สังคมและเศรษฐกิจชี้ให้เห็นความแตกต่างของข้อกฎหมายต่างๆ องค์กร ตลอดจนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่จะมีผลต่อการจัดการ วิเคราะห์ว่าองค์ประกอบเหล่านั้นสัมพันธ์กันอย่างไร มีช่องว่าง ความเหลื่อมซ้อน ตลอดจนผลประโยชน์ร่วมกันอย่างไรบ้าง ด้วยการดึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในส่วนต่างๆ จะทำให้ได้ข้อมูล ข้อสนเทศที่จำเป็นต่อการสร้างกรอบสำหรับพัฒนาการจัดการพื้นที่ลุ่มน้ำที่ยั่งยืนของประเทศได้ต่อไป

ผลที่คาดว่าจะได้รับ มีระบบฐานข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ เพื่อการวางแผนเพื่อการวางแผนจัดการพื้นที่ลุ่มน้ำ พื้นที่ศึกษา : ลุ่มน้ำตาปี ซึ่งเป็นระบบฐานข้อมูลที่ครบถ้วน สมบูรณ์ เหมาะแก่การประมวลและเสนอข้อมูลการตัดสินใจแก่ผู้บริหาร เพื่อใช้ทำความเข้าใจและเป็นแนวทางในการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นประเมินทางเลือกที่เหมาะสม ภายใต้ข้อจำกัดของแต่ละสถานการณ์ ซึ่งจะช่วยผู้บริหารในการวิเคราะห์และเปรียบเทียบทางเลือกให้สอดคล้องกับปัญหาหรือสถานการณ์ที่สุด และสามารถนำไปปรับปรุงเพื่อใช้ในระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ของลุ่มน้ำอื่น ๆ ได้

ตัวชี้วัดความสำเร็จ สามารถจัดทำการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ เพื่อการวางแผนจัดการพื้นที่ลุ่มน้ำตาปี ให้เสร็จภายใน ๑ ปีงบประมาณ

(ลงชื่อ) .....

(นายฤทัย ไชยมีสุข)

ผู้เสนอแนวคิด

วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๔